

AALBORG UNIVERSITET

Institut for Kultur og Læring
Kroghstræde 3
9220 Aalborg Øst

Sagsnr.: 2023-017-03249

Referat af møde i Aftagerpanelet for Turisme

Mødedato og tidspunkt	10. november 2023 kl. 9-11
Sted	Teams (online)
Deltagere	<ul style="list-style-type: none">• Karina Madsen Smed (KS), lektor, forperson i Studienævnet for Tværkulturelle Studier, AAU• Lotte Rosenholm (LR), Kommunikationsrådgiver, Udviklingselskabet By & Havn• Lone Alletorp Callard (LC), Analysechef, Wonderful Copenhagen• Peter Emsenhuber Graversen (PG), Uddannelseschef, Kurser og Efteruddannelse, Erhvervsakademi MidtVest• Henrik Langaard Lystbæk (HL), Chefkonsulent, DI Turisme og Oplevelser• Morten Ziethen (MZ), viceinstituteder, studieleder, Institut for Kultur og Læring, AAU
Afbud	<ul style="list-style-type: none">• Rasmus Jerver, Direktør, Jerver Consulting• Jacob R. Kirkegaard Larsen, Destinationsudviklingschef, Dansk Kyst- og Naturturisme
Referent	<ul style="list-style-type: none">• Patricia Have, Institut for Kultur og Læring, AAU

Punkt/sagsfremstilling	Referat
1. Velkomst	KS byder velkommen og aftagerne præsenterer kort dem selv.
2. Siden sidst	<p><i>KS præsenterer:</i></p> <p>Optag 2023</p> <p>Der var i år 163 ansøgere og 27 blev optaget på Turisme Aalborg. Det er positivt at der er så mange ansøgere.</p> <p>Turisme København optog ingen studerende i 2023, da uddannelsen er under afvikling.</p> <p>Nyt studienævn</p> <p>Studienævnet for Tværkulturelle studier lægges fra 1. februar 2024 sammen med to andre studienævne: Studienævn for International Virksomhedskommunikation og Studienævn for Sprog og Internationale Studier. Grunden til dette er at AAU ønsker færre og større studienævne. Alle uddannelserne under det nye studienævn har fælles træk men også store forskelle. Om det får betydning for de enkelte uddannelser, må tiden vise.</p>

Lige nu er der valg til det nye studienævn.

Det er ikke givet, at dette vil få direkte betydning for aftagerpanelet, men skulle dette ske, vil medlemmerne selvfølgelig få besked.

Kandidatreformen

KS giver ordet videre til MZ, som har været involveret i det indledende arbejde på AAU.

MZ fortæller, at kandidatreformen er en nytænkning af kandidatuddannelserne i Danmark, hvor der skal arbejdes med længden af uddannelserne (nogle kandidater forkortes til 75 ECTS) og uddannelsernes relationer til erhvervsmarkedet (nogle uddannelser laves om til erhvervskandidater). Uddannelses- og Forskningsministeriet har nedsat et nationalt kandidatudvalg, som skal forme rammerne for de nye typer af kandidatuddannelser og rektoratet på AAU er en del af dette udvalg. For at forberede så godt som muligt til udvalget, har studienævn og institutter på AAU meldt ind til rektoratet hvilke muligheder de ser ift. deres kandidatuddannelser. Lige nu venter vi på at høre mere fra kandidatudvalget.

LR spørger, om der er en tidshorisont.

MZ: Først skal kandidatudvalget komme med deres udspil og så skal det behandles, men lige nu er planen at de nye kandidatuddannelser skal udbydes første gang i 2028.

KS bemærker, at man i studienævnet jo har snakket lidt om reformen, og på turismeuddannelsen kan man ikke se værdien i at gøre uddannelsen kortere. I løbet af de næste par år vil Turismeuddannelsen i Aalborg være den eneste turismeuddannelse på kandidatniveau i Danmark, og bliver den så forkortet, vil den internationalt ikke være sammenlignelig med andre kandidatuddannelser, som typisk vil være 120 ECTS. Det betyder, at man ikke længere kan tage en kandidatuddannelse i Turisme på højeste niveau nogen steder i Danmark.

KS bemærker desuden, at der allerede er en stor erhvervsretning og praksisorientering i de bacheloruddannelser, der ligger på UCerne, og det er vigtigt, at uddannelsen på AAU kan tilbyde noget andet. Desuden vil det være et problem for en international uddannelse, at en erhvervskandidat vil kræve ansættelse i en virksomhed i Danmark.

LR spørger ind til, om det kan tale imod uddannelsen, at der er mange udenlandske studerende ud fra et økonomisk perspektiv.

KS: Det kommer an på, hvilket perspektiv man ser tingene ud fra. Politisk har det økonomiske argument været i spil, men uden at være særlig overbevisende og uden at man har talt om hvilken værdi de internationale kandidater også har, også ift. hvad de rent økonomisk bidrager med. Desuden har man jo på meget kort tid ændret holdning til det, og vil nu gerne have internationale studerende igen.

På uddannelsen mener vi, at det er en stor værdi at have et internationalt perspektiv, både ift. de emner vi beskæftiger os med og med de studerende der kommer til os. Særligt fordi det giver mening i en turismekontekst. Det er berigende for de studerende at være samlet og samarbejde med studerende fra andre baggrunde end den man selv kommer fra.

Nogen vil måske sige, at de udenlandske studerende er en økonomisk byrde, men det er en meget forsimplet måde at tale om det her på. Mange studerende arbejder desuden ved siden af studiet, og studerende udenfor EU, som vi også har nogle af, betaler for at tage uddannelsen, så der er også indtægter forbundet med det.

LR siger, at det giver god mening at adskille de økonomiske og de faglige argumenter på den måde. Og at det er godt, man ser det som værdifuldt at have internationale studerende.

LC bemærker desuden, at det kan mærkes, at antallet af udenlandske studerende i København er faldet, fordi mange af de studerende har arbejdet i f.eks. hotelbranchen ved siden af deres studie, hvor der nu kan være mangel på arbejdskraft.

HL spørger til om der er sammenfald imellem de studerende og nærmarkederne indenfor turisme, da det måske ville give god mening for sammenkoblingen mellem erhverv og uddannelse.

KS: De fleste af vores studerende kommer fra europæiske lande, men der er også nogle få fra andre steder i verden. Det ændrer sig lidt fra år til år. Der er dog ikke umiddelbart sammenfald med nærmarkederne, men det er selvfølgelig noget vi kan kigge nærmere på.

3 Særlige indsatsområder

KS præsenterer:

Karrierevejen (employability)

Der er altid fokus på employability og uddannelsen har arbejdet med det i mange år. KS præsenterer en oversigt over alle employability-tiltagene inkl. DISC-profil, gæsteforelæsnings, oplæg fra alumner fra uddannelsen, 1:1 samtaler med AAU Karriere, workshops og AAU karrieremesse. Oversigten blev præsenteret for de studerende i september og den giver et godt overblik over sammenhængen i forløbet. De fleste tiltag ligger på uddannelsens første år, fordi det er her, de studerende deltager i undervisning. På andet år er de i praktik eller studerer hos en anden uddannelse og derefter skriver de speciale, så der er de sværere at samle, men det er også her de helst skal bruge nogle af de redskaber, der er introduceret tidligere.

LC spørger hvor længe praktikforløbene på 9. semester varer.

KS: Praktikforløbene varer 3-6 måneder afhængigt af hvilke aftaler, der kan laves med virksomhederne. Mange studerende er i praktikforløb på 4-5 måneder.

LC spørger om det er lønnet.

KS: Praktikforløbene er ulønnede.

HL spørger om alle de studerende på turismeuddannelsen tilbydes employability-tiltagene.

KS: Ja, alle de studerende på turismeuddannelsen har mulighed for at deltage i alle tiltagene. Nogle af tiltagene er en del af undervisningen som f.eks. DISC-profilen og andre tiltag, som samtalerne med AAU Karriere, skal de selv melde sig til.

PG spørger, om der er fokus på også at præsentere de studerende for muligheden for studiejob i serviceerhverv eller frivilligt arbejde, som kan styrke deres profiler og erfaringsgrundlag frem for kun at tænke i akademiske studiejob.

KS: Der er ikke mange traditionelle studiejob at få i Aalborg, og slet ikke for en turismestuderende, men vi nævner ofte, at det vil være godt at få relevante jobs på CV'et, f.eks. kan frivilligt arbejde ved events eller lignende jo også vise engagementet. Mange af de studerende er allerede meget involverede i turismefeltet, hvilket er en styrke.

Rekruttering og markedsføring

Uddannelsen har et ønske om at vide mere om de udenlandske studerende for at finde ud af, hvordan de finder frem til turismeuddannelsen på AAU. Rekrutteringen har ikke tidligere været et problem, men det kan det blive i fremtiden, da vi ved, at de kommende årgange vil være mindre. Det vil derfor være brugbart med mere indsigt for at gardere os for fremtiden.

Der er dog på AAU sket nogle strukturelle ændringer, hvilket betyder, at alle kommunikationsmedarbejderne på AAU er flyttet fra institutterne til en central afdeling. Instituttet skal derfor nu til at finde ud af hvordan samarbejdet med kommunikationsafdelingen kommer til at se ud fremover.

MZ fortæller, at den nye kommunikationsafdeling vil sætte gang i en større rekrutteringsanalyse, men der er sandsynligvis mest fokus på bacheloruddannelserne og danske studerende. Instituttet vil derfor indtil videre afvente mere info om rekrutteringsanalysen.

LR spørger, om uddannelsen eller instituttet selv har gjort opmærksom på behovet overfor den nye kommunikationsafdeling ifm. rekrutteringsanalysen.

MZ: Flere kommunikationstiltag er sat i gang oppefra og udspringer af at flere uddannelser har mindre optag og af at der nu kommer mindre årgange. De enkelte uddannelser er ikke blevet inviteret til at komme med ønsker.

KS nævner, at det ofte er noget der nævnes i de sammenhænge, hvor det er muligt, da der altid vil være et naturligt fokus først og fremmest på de danske studerende. Derfor er det noget vi som internationale uddannelser har meget opmærksomhed på at få med i nye tiltag.

[LC forlader mødet]

Nye valgfag

Ved præsentationen af studieordningsændringerne ved sidste års møde, blev det nævnt, at vi havde arbejdet med at inkorporere digitalisering de steder i vores uddannelse, hvor det gav mening, hvilket også var et tiltag på hele AAU, og derudover havde vi selv et ønske om at eksplicite bæredygtighed, som vi allerede arbejdede med i flere sammenhænge.

Valgfagene er et eksempel på, hvordan disse tiltag omsættes i undervisningen, og disse kørte første gang i foråret 2023.

På dette tidspunkt vidste uddannelsen dog ikke, at Turisme København skulle lukke, så derfor blev de to valgfag oprettet på baggrund af turismereformer, der afspejler hhv. Aalborg og København og derved var der mulighed for at trække på forskellighederne på tværs af de to lokationer. Nu er situationen lidt en anden, men vi arbejder videre med kurserne som de står i studieordningen.

Valgfagene blev udbudt for første gang i foråret 2023. I foråret kørte disse med udgangspunkt i centrale cases, som så blev brugt til at belyse forskellige emner, og flere aktører blev også inddraget i undervisningen. Der blev desuden arbejdet med forretningsmodeller og entreprenørskab.

Forretningsmodeller og entreprenørskab kommer dog fremover til at blive en del af et andet modul (Innovation in tourism), hvor det passer bedre ind. Valgfagene vil derfor fremover i stedet for have primært fokus på bæredygtighed og community-perspektivet. Det arbejdes der fortsat på.

HL: Det er positivt med fokus på digitalisering, bæredygtighed og forretningsmodeller. Ifm. bæredygtighed opleves en efterspørgsel på kendskab til ESG (Environment, Social, Governance), da det er krav som alle i turismebranchen skal forholde sig til og vil møde før eller siden. Certificeringer er også vigtige, da virksomheder ikke nødvendigvis selv har de nødvendige kompetencer.

De andre medlemmer af aftagerpanelet er enige i, at både ESG og certificeringer er vigtige.

KS: Certificeringer bliver en del af modulet Innovation in tourism.

HL: Det er desuden relevant med kendskab til muligheder ifm. digitale værktøjer.

KS fortæller, at de på nuværende tidspunkt gør det ved at undervise de studerende i generelle muligheder og udfordringer ved digitale værktøjer.

HL: De studerende skal ikke være eksperter eller nødvendigvis have kendskab til konkrete systemer, men det er vigtigt med en generel viden om hvilke redskaber, der kan benyttes til forskellige opgaver.

KS fortæller desuden, at der på AAU er planer om at alle uddannelser i løbet af 2024 skal tage stilling til brugen af AI.

PG fortæller at de på Erhvervsakademi MidtVest også har gjort sig overvejelser omkring AI hvilket f.eks. har resulteret i flere mundtlige eksaminationer på baggrund af skriftlige opgaver, fordi skriftlige opgaver er svære at tjekke.

KS: Projektksamner er ikke den mest følsomme eksamensform i denne sammenhæng, men det er klart, at små skriftlige opgaver kan være det. Det vil formentligt være en del af de kommende overvejelser.

4 KA TUR i fremtiden

Medlemmerne af aftagerpanelet fortæller om aktuelle temaer, kompetencer og udfordringer i forbindelse med turismebranchen:

LR – By & Havn

- De har udviklet en app for at gøre Københavns Havn mere sikker for Københavnerne og turister.
- De samarbejder med WWF om en renere havn.
- De har lavet en ny udstilling med historiske materialer om Københavns Havn.

KS spørger om By & Havn har haft studerende i praktikforløb.

LR: Nej, men nogle studerende har skrevet opgaver i samarbejde med dem. LR vil gerne bringe muligheden videre og efterspørge noget materiale om hvordan et praktikforløb kan koordineres til fordel for både praktikstedet og den studerende.

KS følger op på materialer til eventuelle praktikværter.

LR siger desuden, at det er meget positivt med mere fokus på community-based tourism og stakeholders, fordi det giver de studerende bedre mulighed for at navigere i job, hvor der er store netværk med stakeholders og samarbejdspartnere. Det er vigtigt for de studerende at have en forståelse for de mange aspekter og kompleksiteten. Det er derudover også relevant at have en forståelse af partnerskaber og hvordan der kan drages nytte af hinanden.

HL er enig i dette, da det er kompliceret, men også kan være med til at udvikle turismebranchen, hvis det gøres korrekt.

KS fortæller, at det ofte har været et underliggende tema i undervisningen, men at det fremover kan gøres mere tydeligt.

LR spørger om AAU har overvejet at gøre turismeuddannelsen til en uddannelse på tværs af universiteter i f.eks. Danmark, Sverige og Norge.

KS forklarer, at der indtil for nyligt har været sådan en uddannelse på SDU, og det derfor ikke har været oplagt at udbyde det i Aalborg, men det er selvfølgelig noget man kan overveje.

HL – DI Turisme og Oplevelser

- DI Turisme og Oplevelser arbejder politisk for f.eks. at øge opmærksomheden omkring turisme i Folketinget.
- De kigger på investeringer i turismebranchen, da der er mangel i forhold til efterspørgsel, andre erhverv og vores nærmeste naboer i Nordeuropa.

- De arbejder på ruteudvikling – både genopstart af tidligere ruter og udvikling af nye ruter. De amerikanske turister er kommet godt igen, men ikke de asiatiske turister i samme grad.
- Har opmærksomhed på den nye museumsreform.

PG – Erhvervsakademi MidtVest

- Erhvervsakademi MidtVest arbejder mere indirekte med turisme.
- Kandidatreformen fylder meget hos dem.

PG nævner desuden at UddannelsesCenter Ringkøbing-Skjern har lavet en ny uddannelse som turismeassistent.

PG foreslår fremtidige samarbejder imellem Erhvervsakademi MidtVest og AAU ifm. forskning og udvikling af projekter, da de kan bidrage med anvendt forskning og AAU kan bidrage med grundforskning.

5 Evt.

Foreløbig dato for næste års møde: 8. nov. kl. 9-11 (rundsendt efter mødet).